

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr.82g/2016

**privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.10
alin.(2) lit. a) și lit. b) din Legea nr.1585–XIII din 27 februarie 1998
cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală**

*(condițiile de achitare a primei de asigurare obligatorie de asistență
medicală de către avocați în calitate de persoane asigurate)*

CHIȘINĂU

6 septembrie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Tudor PANȚÎRU,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 14 iulie 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 septembrie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a sintagmelor „*inclusiv [...] și avocații*”; „*și al avocaților [...] de la data obținerii [...] licenței de avocat*” din art.10 alin.(2) lit. a) și lit. b) din Legea nr.1585–XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, ridicată de către Sergiu Radu, în dosarul nr.2-133/2016, pendinte la Judecătoria Strășeni.

2. Sesizarea a fost depusă la Curtea Constituțională la 14 iulie 2016 de către judecătorul Dumitru Mîrzenco, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

A. Circumstanțele cauzei

3. La 15 iulie 2013, Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus în instanța de judecată cererea de chemare în judecată împotriva avocatului T.H privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală.

4. Pe parcursul anilor 2012, 2013 și 2014 avocatul T.H. nu a achitat prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, acumulând datoriile la Fondul de Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală în suma de 18498,65 lei.

5. Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a invocat faptul că T.H exercită profesia de avocat și se atribuie la categoria de plătitor al primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, iar prin neachitarea acesteia a încălcat prevederile Legii nr.1585–XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și a Legii nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

6. În ședința de judecată din 10 martie 2016, avocatul Sergiu Radu a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 10 alin. (2) lit. a) și lit. b) din Legea nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998 privind asigurarea obligatorie de asistență medicală.

7. Prin încheierea din 1 iulie 2016, instanța de judecată a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art.140) sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală (M.O., 1998, nr. 38-39, art.280) sunt următoarele:

Articolul 4 Subiecții asigurării

„[...]

(4) Guvernul are calitatea de asigurat pentru următoarele categorii de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova și aflate la evidența instituțiilor abilitate ale Republicii Moldova, specificate la alin.(9), cu excepția persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual:

[...]

j) pensionari;

[...]”

Articolul 10 Asiguratul

„(1) Asiguratul este în drept să obțină de la asigurator informații despre îndeplinirea de către acesta a obligațiilor sale legale față de persoanele asigurate.

(2) Asiguratul, inclusiv notarii publici, executorii judecătorești și avocații, este obligat:

a) în cazul unităților și al persoanelor fizice, altele decât cele înregistrate de către organul înregistrării de stat, al notarilor publici, al executorilor judecătorești și al avocaților, să se înregistreze ca plătitor de prime de asigurare obligatorie de asistență medicală la agenția teritorială a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în termen de o lună de la data obținerii certificatului de înregistrare, a licenței de notar, de executor judecătoresc sau de avocat;

b) să achite primele de asigurare în mărimea, în modul și în termenele stabilite de legislație;

[...]”

Articolul 17

Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală

„(1) Prima de asigurare obligatorie de asistență medicală reprezintă o sumă fixă sau o contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, pe care asiguratul este obligat să o plătească asiguratorului pentru preluarea riscului asigurat al persoanei, conform prevederilor legislației.

[...].”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (M.O., 2003, nr. 18-19, art.57) sunt următoarele:

Anexa nr.2

Categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual

„2. Notarii publici, executorii judecătorești și avocații neangajați, indiferent de forma juridică de organizare a activității, care au obținut licență în modul stabilit de lege.

[...].”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul pretinde că prin aplicarea prevederilor contestate, avocatul pensionar care este în exercițiul funcției este obligat să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, astfel fiind discriminat în raport cu alte persoane pensionate neangajate.

12. Autorul excepției susține că, potrivit dispozițiilor art.4 alin.(4) din Legea nr.1585–XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, Guvernul are calitatea de asigurat pentru pensionari.

13. În viziunea acestuia, prevederile contestate încalcă art.16 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Sergiu Radu, în dosarul nr.2-133/2016, aflat pe rolul Judecătoriei Strășeni, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept,

astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

17. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

18. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie unele prevederi din art.10 alin.(2) lit. a) și lit. b) din Legea nr.1585–XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, care vizează în esență obligația avocatului, în calitate de subiect al asigurării obligatorii de asistență medicală, de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală.

19. Curtea observă că autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolului 16 din Constituție. Potrivit acestuia, a fost instituită o discriminare între avocatul pensionar, care este în exercițiul funcției și este obligat să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, în raport cu alte persoane pensionate neangajate.

20. Curtea reține că norma contestată stabilește, cu titlu de principiu, calitatea de asigurat pentru notarii publici, executorii judecătorești și avocații neangajați și instituie obligativitatea achitării primei de asigurare obligatorie de asistență medicală.

21. Curtea menționează că notarii publici, executorii judecătorești și avocații neangajați, deținând calitatea de asigurați și de subiecți ai asigurării obligatorii de asistență medicală, sunt prevăzuți la pct.2 din Anexa nr.2 la Legea 1593-XV cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și incluși în *categoriile de plătitori ai primelor de asigurare medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual*. Respectiv, aceștia urmează să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală potrivit prevederilor legale.

22. Prevederile menționate nu instituie nici o distincție între persoanele care exercită aceste profesii care nu au ajuns la vârsta de pensionare și cele care deja sunt pensionate.

23. În același timp, având în vedere problema abordată de autor, care privește achitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală de către persoana care deține licența de avocat și activează în domeniu și totodată are statut de pensionar, Curtea menționează, că potrivit art.4 alin.(4) din Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998, Guvernul are calitatea de asigurat doar **pentru persoanele neangajate, inclusiv pensionarii neangajați**.

24. Prin prisma prevederilor legale menționate, Curtea subliniază că la achitarea primei de asigurare medicală legiuitorul a stabilit distincția între pensionarii neangajați și cei angajați în câmpul muncii, astfel, argumentele din sesizare raportate la prevederile legale au fost invocate eronat.

25. Prin urmare, ținând cont de cele menționate, Curtea nu poate constata rațiunea argumentelor autorului excepției de neconstituționalitate ce vizează

pretinsa încălcare a articolului 16 din Constituție prin aplicarea prevederilor contestate.

26. În temeiul celor menționate supra, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru exercitarea controlului constituționalității și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolelor 26 alin. (1) și 31 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (1) și (3), 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art.10 alin.(2) lit. a) și lit. b) din Legea nr.1585–XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, în partea ce ține de obligația avocaților de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, ridicată de avocatul Sergiu Radu, în dosarul nr.2-133/2016, pendinte la Judecătoria Strășeni.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău, 6 septembrie 2016
DCC nr. 48
Dosarul nr. 82g/2016*